

บทที่ 6

บทสรุป

ตามที่คุณเขียนได้บรรยายถึงปัญหาในการเฉลี่ยภาษีซื้อในบทที่ 4 และวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในบทที่ 5 ผู้เขียนอาจสรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. เสนอให้แก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการเฉลี่ยภาษีซื้อโดยแก้ไขประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29)ฯ ดังนี้

1.1 กำหนดหลักเกณฑ์การเฉลี่ยภาษีซื้อที่เกิดจากสินค้าหรือบริการที่ได้นำไปใช้ทั้งกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและที่ไม่ได้นำไปใช้ในกิจการหรือใช้เองส่วนตัว (Non-business) โดยเพิ่มหลักเกณฑ์ในการเฉลี่ยภาษีซื้อในกรณีดังกล่าว และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับกิจการซึ่งอาจมีสิ่งที่สามารถบ่งชี้สัดส่วนที่จะนำมาเฉลี่ยแตกต่างกันออกไปตามลักษณะการใช้สินค้าหรือบริการที่ได้ใช้ร่วมกันนั้น เช่น วิธีการกำหนดอัตราเปอร์เซ็นต์ วิธีการเฉลี่ยจากรายจ่าย วิธีการเฉลี่ยจากเวลา เป็นต้น

1.2 เพิ่มวิธีการเฉลี่ยแบบพิเศษ ให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นวิธีการเฉลี่ยภาษีซื้อระหว่างกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่เหมาะสมกับธุรกิจหรือการประกอบกิจการของผู้ประกอบการให้อธิบดีกรมสรรพากรหรือบุคคลที่อธิบดีกรมสรรพากรมอบหมายพิจารณาอนุมัติตามความเหมาะสม

1.3 ปรับปรุงคำจำกัดความ “รายได้ที่ไม่นำมารวมเป็นฐานในการเฉลี่ยภาษีซื้อ” ให้รวมถึง รายได้จากการขายสินค้าหรือบริการนอกราชอาณาจักรที่ไม่อยู่ในขอบเขตการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 77/2 แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าโดยหลักการแล้ว การเฉลี่ยภาษีซื้อนั้นจะต้องนำฐานรายได้ทุกประเภทมารวมคำนวณเพื่อเฉลี่ย เพราะการขายสินค้าหรือให้บริการนอกราชอาณาจักรอาจมีภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากต้นทุนค่าใช้จ่ายในประเทศ เช่นเดียวกันกับกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศ

1.4 ปรับปรุงเพิ่มเติมรายได้ที่ไม่นำมารวมคำนวณเป็นฐานในการเสียภาษีซื้อ ดังนี้

(1) รายได้ที่เกิดจากธุรกรรมการเงิน เช่น ดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืม ตั๋วสัญญาใช้เงิน ฯลฯ ที่ไม่มีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ในกรณีกิจการที่ไม่ได้ประกอบกิจการหารายได้จากธุรกรรมทางการเงินเป็นธุรกิจหลัก

(2) รายได้ที่เกิดจากการขายสินค้าซึ่งเป็นสินทรัพย์ซึ่งเป็นทุนของบริษัทที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจ

(3) รายได้จากสินค้าหรือการให้บริการข้างเคียงที่ไม่มีต้นทุน หรือมีต้นทุนน้อยมาก ที่ก่อให้เกิดเงินได้ดังกล่าว

(4) รายได้ที่เกิดจากการขายสินค้าหรือให้บริการนอกราชอาณาจักรที่ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 77/2 โดยกำหนดเงื่อนไขที่จะสนับสนุนเป็นการเฉพาะ รายโดย เช่น ผู้ประกอบการจะต้องมีรายได้จากการไปลงทุนนอกราชอาณาจักรที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาทต่อปี เป็นต้น

1.5 ปรับปรุงเงื่อนไขข้อผ่อนปรนที่ไม่ต้องเสียภาษีซื้อตามข้อ 3 แห่งประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29)ฯ โดยกำหนดเงื่อนไขในการผ่อนปรนที่เกี่ยวข้องกับจำนวนภาษีซื้อที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้ว่าเป็นภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือกิจการที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น หากภาษีซื้อที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้ว่าเป็นภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือกิจการที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีจำนวนมากกว่า 1,000,000 บาทต่อเดือน ให้নাภาษีซื้อที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้ว่าใช้ในกิจการใด มาหักออกจากภาษีขายได้ไม่เกิน 900,000 บาทต่อเดือน

1.6 เพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการใช้ทรัพย์สินลงทุน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.6.1 ให้คำจำกัดความทรัพย์สินลงทุนที่ต้องการควบคุมให้มีการปรับปรุงภาษีซื้อ หากมีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ โดยเพิ่มประเภทของทรัพย์สินลงทุน เช่น คอมพิวเตอร์ งานโยธา หรือทรัพย์สินลงทุนอื่นๆ ที่มีมูลค่าสูงกว่าจำนวนที่กำหนดให้ต้องมีการปรับปรุงภาษีซื้อ โดยกำหนดจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินที่ควรควบคุมการใช้ เช่น คอมพิวเตอร์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป หรือทรัพย์สินลงทุนอื่นๆ ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป เป็นต้น

1.6.2 กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประเมินมูลค่าทรัพย์สินและการเก็บหลักฐานการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน

1.6.3 กำหนดระยะเวลาในการปรับปรุงภาษีซื้อจากทรัพย์สินทุน ดังนี้

- (1) กรณีระบบคอมพิวเตอร์ หรือทรัพย์สินทุนอื่นๆ ที่มีอายุการใช้งานเกิน 3 ปี ควรมีการควบคุมการปรับปรุงภาษีซื้อในกรณีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้อย่างน้อย 3 ปี
- (2) กรณีระบบคอมพิวเตอร์ หรือทรัพย์สินทุนอื่นๆ ที่มีอายุการใช้งานเกิน 5 ปี ควรมีการควบคุมการปรับปรุงภาษีซื้อในกรณีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้อย่างน้อย 5 ปี
- (3) กรณีอาคารหรือทรัพย์สินอื่นๆ ที่คงทนถาวร เช่น งานโยธา สะพาน ถนน ที่ใช้เพื่อประโยชน์ในกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งหมดหรือบางส่วนควรควบคุมการปรับปรุงภาษีซื้อในกรณีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้อย่างน้อย 10 ปี

1.6.4 กำหนดวิธีการและตัวอย่างในการคำนวณการปรับปรุงภาษีซื้อ

1.7 เพิ่มเติมในประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29)ฯ ให้รายจ่ายในการก่อสร้างอาคารที่เกิดขึ้นก่อนการประมาณการการใช้พื้นที่อาคารแบบแจ้งรายการ (ภ.พ. 05.1) สามารถนำไปกำกับที่เกิดขึ้นก่อนการยื่นประมาณการการใช้พื้นที่อาคารมาขอคืนตาม มาตรา 82/3 ในเดือนที่ได้ยื่นประมาณการการใช้พื้นที่อาคารแล้ว เนื่องจากในประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29)ฯ ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการเฉลี่ยภาษีซื้อโดยตรง

1.8 ระบุขยายเวลาการขอคืนในการเฉลี่ยภาษีซื้อจากการก่อสร้างอาคารเป็น ภายใน 3 ปีนับแต่ก่อสร้างอาคารเสร็จเท่ากับข้อกำหนดในการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่อาคารและการปรับปรุงภาษีซื้ออันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่อาคารให้ชัดเจนในประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29) ฯ

1.9 แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 2(4) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 42)ฯ ให้ภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น เพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ต่อมาได้ขายหรือให้เช่า หรือนำไปใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เฉพาะที่ได้กระทำภายในสามปีนับแต่เดือนภาษีที่ก่อสร้างเสร็จ สมบูรณ์และคำนวณตามสัดส่วนของปีที่ไม่ได้ใช้เพื่อกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยใช้สูตรการคำนวณเพื่อให้ได้สัดส่วนภาษีซื้อตามระยะเวลาที่ได้ใช้ไปจริง และคืนภาษีซื้อตาม ระยะเวลาที่เหลือ

1.10 แก้ไขการคิดเบี่ยปรับ เงินเพิ่ม โดยเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้แสดงเหตุผล และหลักฐานว่าได้ประมาณการการใช้พื้นที่อาคารและการใช้พื้นที่อาคารตามที่ประเมินไปจริง อย่างไร หากมีหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ได้ก็ไม่ต้องรับผิดชอบในเบี่ยปรับและเงินเพิ่มได้ แต่ต้องเสีย ดอกเบี่ยในอัตราตลาดจากมูลค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่เสียขาด หรือภาษีซื้อที่ขอคืนเกินไปไปแทน เนื่องจากผู้ประกอบการนำเงินภาษีที่ต้องชำระไปใช้และรัฐขาดประโยชน์จากเงินภาษีที่เสียขาด จำนวนหรือขอคืนเกินไป

1.11 เพิ่มเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถนำภาษีซื้อมาใช้ในเดือนภาษีที่มีภาษีซื้อเกิดขึ้น เนื่องจากมีการเปลี่ยนวัตถุประสงค์การใช้ทรัพย์สินที่ใช้ในกิจการที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มไปใช้ในกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. แก้ไขประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 4)ฯ โดยรวม เหตุจำเป็นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ก่อนการใช้ทรัพย์สินจากที่ใช้ในกิจการที่ไม่ต้องเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่มใช้ในกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อให้สามารถนำภาษีซื้อที่เกิดจากทรัพย์สิน มาใช้ได้ภายใน 6 เดือน

3. วางแนวปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการเกี่ยวกับวิธีการในการเฉลี่ยภาษี ซื้อที่อาจให้ผู้ประกอบการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับธุรกิจตามที่ได้เสนอไปในบทที่ 5 หัวข้อที่ 1 และ 2

หากมีการแก้ไขกฎหมายตามที่ได้เสนอแนะข้างต้น ผู้เขียนเชื่อว่าหลักการเฉลี่ยภาษี ซื้อในประเทศไทยจะมีความชัดเจน เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการอันส่งผลให้ผู้เสียภาษีที่ขาดความ ศรัทธาในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่ไม่มีความชัดเจนและเป็นธรรมที่หลีกเลี่ยงการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม กลับมาเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความเข้าใจในหลักปฏิบัติและจัดเก็บ ภาษีมูลค่าเพิ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น